

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลคูเมือง
อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

เทศบาลตำบลคูเมือง มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจเกิดขึ้นใน เทศบาลตำบลคูเมือง แก้ไขปัญหาความเสี่ยงการทุจริตให้บรรลุผลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการและประชาชนและอำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ โดยได้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของเทศบาลตำบลคูเมือง

คณะผู้จัดทำ
มกราคม ๒๕๖๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลคูเมือง	๓
เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ	๕
เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕
ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)	๕
ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)	๖
ตารางแสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐
การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ เทศบาล ตำบลคูเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

เทศบาลตำบลคูเมือง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงานเพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

หลักการและเหตุผล

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่การเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐการ

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคูเมือง

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยงทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๑ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมี Triangle) มาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๕ ครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้ง

๓. เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	
๑	น้อยมาก	

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณา จาก ผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของ ความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

๔. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัด ระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่จัด แบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการ จัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีวิธีการลดและประเมินซ้ำหรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีวิธีการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีวิธีการ ควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

๕. ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงสถานะสี

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของเทศบาลตำบลคูเมือง ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
 - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการให้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว
 - กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรiskต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
 - การพิจารณา อนุญาต อนุมัติ ต่างๆของหน่วยงาน
 - การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
 - การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
 - การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์
 - การใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจของหน่วยงาน
 - การบริหารงานบุคคลการคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นพนักงานจ้างของหน่วยงาน
 - การจัดหาพัสดุ
 - การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา
 - ฯลฯ
๓. ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม
 - เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
 - เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
 - สูญเสียงบประมาณ
๔. แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
 ๑. การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของเทศบาลตำบลคูเมือง รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น
 - การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรเทศบาลตำบลคูเมือง
 - เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
 - จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
 - การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
 - การป้องกันการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจของหน่วยงานที่ไม่ถูกต้องหรือการตรวจสอบจากองค์กรอิสระภายนอก ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงานหรือดำเนินการในกรณีเกิดการทุจริตขึ้นในหน่วยงาน ส่วนการใช้อำนาจในระดับเจ้าหน้าที่ ผู้วิเคราะห์เห็นว่าสามารถใช้กลไกการบังคับบัญชาสั่งการจากผู้บังคับบัญชาได้โดยตรง รวมถึงการใช้หลักเกณฑ์และมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยเข้ามามีส่วนในการป้องกันแก้ไขปัญห ความเสี่ยงดังกล่าวได้

การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การส่งบุคลากรไปอบรมยังสถานบันฝึกอบรมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในการสอบคัดเลือกพนักงานจ้างเข้าทำงานโดยมาจากส่วนงานต่างๆ ที่หลากหลายของหน่วยงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างกรรมการด้วยกันเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจหรือกระทำการที่ไม่โปร่งใสของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการคัดเลือก

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่ที่รับผิดชอบคัดเลือก
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลคูเมืองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลคูเมือง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้วิเคราะห์ได้ใช้ข้อมูลในปีงบประมาณก่อนมาใช้เป็นฐานข้อมูลและเชื่อมโยงถึงความเสี่ยงของหน่วยงานในครั้งนี้ โดยกำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

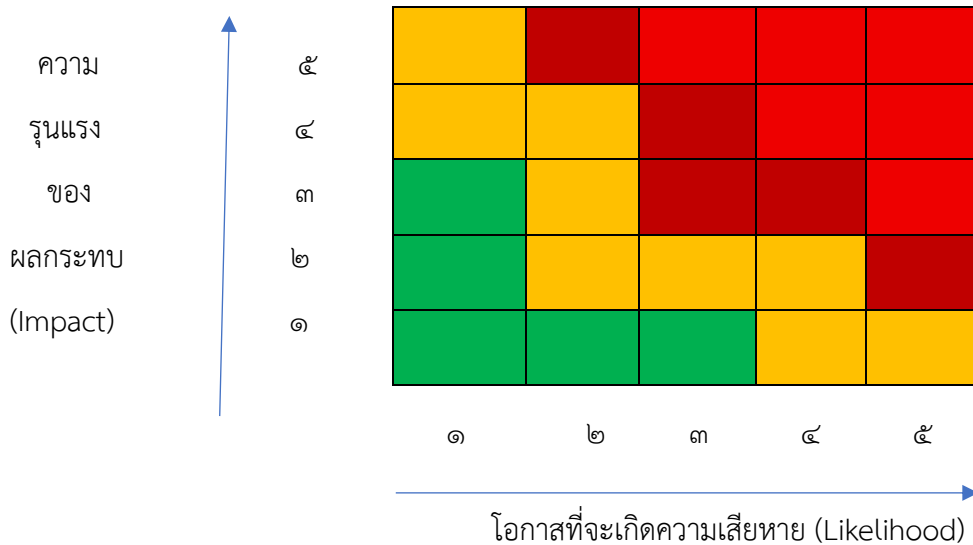
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ด้านการใช้งบประมาณ ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยงซึ่งจะทำให้ทราบว่าความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การอนุมัติอนุญาตตาม พรบ.อำนวยความสะดวก	๒	๒	๔	(๓)
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๒	๔	๘	(๒)
๓	ด้านการใช้งบประมาณขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	๓	๔	๑๒	(๑)
๔	การบริหารงานบุคคล	๒	๒	๔	(๓)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน เทศบาลตำบลคูเมือง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	ลำดับที่ ๑ (สูงมาก = ๑๒ คะแนน)
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ลำดับที่ ๒ (ต่ำ = ๘ คะแนน)
การอนุมัติอนุญาตตาม พรบ.อำนวยความสะดวกฯ	ลำดับที่ ๓ (ต่ำ = ๔ คะแนน)
การบริหารงานบุคคล	ลำดับที่ ๔ (ต่ำ = ๔ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๓ ระดับ คือ สูงมาก และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เทศบาลตำบลคูเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 สูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	-อาจมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาขออนุญาตในกรณีต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่หน่วยงานรับผิดชอบโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ -การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์
 สูง (Extreme)		-เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรืออำนวยความสะดวกแก่คู่สัญญาผู้รับจ้าง
 ปานกลาง (Extreme)		-การคัดเลือกบุคลากรเข้าเป็นพนักงานจ้างการเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่ได้อยู่บนหลักการของการเปิดเผยโปร่งใสยุติธรรม
 ต่ำ (Extreme)		-ใช้ดุลยพินิจในการวินิจฉัยแก้ไข ปัญหาไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมายหรือหนังสือสั่งการกำหนด

มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ เทศบาลตำบลคูเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

กระบวนงาน/ โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ			
๑. การอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)	๑.กำหนดนโยบาย มาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต	๑.สำนักปลัด ๒.กองช่าง
	๒.ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตอาจใช้ ระยะเวลา มากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)	๒.ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	
	๓.ขั้นตอนการใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่นกรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วนแต่มีการยื่นเรื่องและดำเนินการให้ก่อน	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)	๓.ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๔.จัดทำคู่มือและขั้นตอนกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ	

กระบวนงาน/ โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ			
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.มีความเสี่ยงในการพิจารณาอนุมัติเกินความเหมาะสมหรือไม่ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหนังสือสั่งการหรือระเบียบของทางราชการ ๒.อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้มีการอนุมัติ อนุญาต แก่ผู้ขอ อนุญาตดำเนินกิจการหรือการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอำนาจในการอนุมัติของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน โดยเจ้าหน้าที่ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบให้ถูกต้อง	๒	๔	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๘)	๑.กำชับบุคลากรให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy ที่หน่วยงานได้มีการประกาศใช้ ๒.ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๓.เผยแพร่ขั้นตอนการขอ อนุญาตการขอรับบริการ หรือคู่มือประชาชน ๔.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับ เจ้าหน้าที่เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๕.ฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อพนักงานบุคลากรทุกระดับ	ทุกส่วนงาน
		๒	๔	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๘)		

กระบวนงาน/ โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ			
๓. การใช้จ่าย งบประมาณขั้นตอน การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือ สื่อสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอ ราคา เป็นต้น	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)	๑.กำหนดนโยบาย มาตรการหรือแนวทางการ ปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการ ป้องกันการทุจริต	ทุกส่วนงาน
	๒.การตรวจการจ้างไม่ตรงตาม รูปแบบราชการโดยมีการรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)	๒.ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ โดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎระเบียบต่างๆที่ เกี่ยวข้อง	
	๓.คณะกรรมการตรวจรับงาน ก่อสร้างไม่ออกไปดูสถานที่แต่มีการ เจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูล ตามจากผู้รับจ้างแจ้ง	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)	๓.ปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมที่หน่วยงานถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจัดทำ รายงานประกอบการ ปฏิบัติงานทุกครั้ง	

กระบวนงาน/ โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ			
๔. การบริหารงาน บุคคล	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอนการเลื่อนตำแหน่ง/ เงินเดือน ความดี ความชอบวินัย ก ร ม อ บ ห ม า ย ง า น ไม่เป็นธรรมหรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง	๒ ๒	๒ ๒	ความเสี่ยงระดับต่ำ (๔)	๑. ดำเนินการประกาศ เผยแพร่การรับสมัครและ การดำเนินการคัดเลือก อย่างเป็นธรรม โดยการ แต่งตั้งคณะกรรมการแต่ ละด้านอย่างโปร่งใสและ ตรวจสอบได้ ๒. เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การบริหารและพัฒนา ทรัพยากรของหน่วยงาน สาธารณะ	ทุกส่วนงาน

หมายเหตุ :

๑. กรณีหน่วยงานที่ไม่มีการกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใ้ระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับทรัพย์สินในกระบวนกรงานอนุมัติอนุญาต เนื่องจากไม่มีการกิจการอนุมัติ
อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”
๒. ต้องระบุให้ครบทุกประเด็น